

Forallac i can Rosal

L'any 1977 al Baix Empordà s'hi va constituir un nou municipi a partir de la unió de tres pobles que estaven a tocar: Fonteta, Peratallada i Vulpellac. Era important deixar clar que ningú es menjava ningú i que tothom mantindria la pròpia personalitat. Per això van decidir batejar l'entitat creada amb una nova paraula feta a partir de la primera, la segona i la tercera síl·laba de cada un dels pobles seguint l'ordre alfabètic. D'aquí en sorgí aquest nom de ressonàncies genuïnes però inventat fa quatre dies: Forallac.

A les antípodes d'aquest esforç per fer prevaldre el sentit comú i adaptar l'estructura legal i política a la realitat quotidiana hi ha el cas de can Rosal, al Berguedà. Aquest petit poble, sorgit ara fa 150 anys a l'entorn d'una fàbrica i una parada de tren, manté una activitat social, cultural i comercial destacable i ha sobreviscut a la fi de l'activitat econòmica que en va ser la gènesi i a la trista fi de la línia ferroviària. Tot i així, els límits municipals no s'han modificat des d'abans de la seva fundació i el poble es manté dividit entre tres municipis ?Berga, Avià i Olvan? la frontera dels quals talla el nucli urbà en tres trossos.

En el cas de Forallac van saber adaptar uns termes municipals dibuixats segles enrere a partir del relleu natural, però també de límits parroquials i feudals així com d'interessos particulars de persones influents, a la nova realitat del segle XXI. En el segon cas, la manca de voluntat per entendre que els límits de terme no són fites sagrades ni propietats privades a defensar, sinó simples instruments de l'administració per servir millor els veïns i veïnes, han impedit fer allò que el sentit comú demana: posar tot el nucli urbà de can Rosal sota el mateix paraigua municipal, ja sigui propi o compartit amb una altra població propera.

I aquest raonament, el de revisar els límits de terme municipal i l'estructura dels municipis per adaptar-los a les transformacions urbanes i a les necessitats del territori i les persones, el podríem aplicar també a molts altres municipis del Bages on hi ha poblacions amb termes desproporcionats que encotillen la del costat, carrers (o monestirs?) d'un poble que pertanyen al poble veí o ciutats reals que agrupen més d'un municipi i que requereixen planificacions conjuntes. I si el problema és de noms, ja hi trobaríem alguna solució, com a Forallac.